

STORTINGET

Representantforslag 219 S

(2020–2021)

fra stortingsrepresentantene Karin Andersen, Lars Haltbrekken, Audun Lysbakken, Freddy André Øvstegård, Mona Fagerås og Arne Nævra

Dokument 8:219 S (2020–2021)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Karin Andersen, Lars Haltbrekken, Audun Lysbakken, Freddy André Øvstegård, Mona Fagerås og Arne Nævra om å evakuere flere asylsøkere fra Hellas i 2021 og forsterke bistanden til Bosnia

Til Stortinget

Bakgrunn

Midt i storpolitikkens krigssone mellom Hellas og Tyrkia sitter barn alene i måneder og år uten skolegang. Det er behov for at også Norge tar et større ansvar for å evakuere flere flyktninger og sørge for at asylsøknadene blir behandlet forsvarlig.

På de greske øyene bor sårbare asylsøkere i uverdige teltleirer. Situasjonen for flyktninger i Hellas har vært uakseptabel i svært lang tid, og barn og andre sårbare får ikke grunnleggende menneskerettigheter ivaretatt. Det er nå langt på overtid at asylsøkerne på de greske øyene får forsvarlige og trygge mottaksforhold, at barn får skolegang, at det gis nødvendig helsehjelp, og at sikkerheten ivaretas. Det er ingenting som tyder på at dette kan skje på øyene, eller at Hellas vil klare dette alene. Lokalbefolkningen er utslitte og har tatt mer enn sin del av ansvaret. Det er nødvendig med avlastning nå, at flere flyktninger flyttes til bedre leirer på det greske fastlandet, at flere europeiske land bidrar til relokalisering, og at Norge bidrar mer til relokalisering enn i dag.

I den midlertidige leiren Kara Tepe, som ble satt opp etter brannen i Moria leir i september 2020, bor det ca. 7 000 personer. Beboerne i leiren bor i telt, og det bryter

kontinuerlig ut sykdommer som skabb og lus. Den geografiske plasseringen gjør leiren utsatt for storm og kraftig regn. Flyktninghjelpens beredskapsstyrke, NORCAP, har for tiden 16 eksperter i Hellas som jobber med å styrke greske myndigheters arbeid, spesielt opp mot beskyttelse av barn og mennesker som er blitt utsatt for seksualisert vold og menneskehandel. NORCAP ber Norge om å ta imot flere enn de 50 som regjeringen har bestemt.¹ Flyktningene lever under svært vanskelige forhold, de mangler tilstrekkelige helsetjenester, akseptable sanitærforhold, skoletilbud til barna og ordentlig husly. Mange sliter med traumer. Covid-19-pandemien har forsterket behovet for hjelp og støtte til både flyktningene og myndighetene i Hellas.

Greske myndigheter er kritisert fra mange hold, blant annet UNCHR og Europarådets kommisær for menneskerettigheter, for både innstramminger i asylprosedyrene² og for å ha strenge begrensninger på bevegelsesfriheten til asylsøkerne³, særlig på øyene. Å ikke overholde bevegelsesrestriksjonene vil kunne føre til at søknaden om asyl blir avslått.

Ingenting i situasjonen tilsier bedring. Det er akutt behov for at europeiske land bidrar til relokalisering og ikke skyver alt ansvar over på et fattig land som i tillegg er ekstremt hardt rammet av koronakrisens nedstenging av turistnæringen.

Mange kommuner har nå stor kapasitet og et ønske om å bosette flere enn de er anmodet om. Etter at regjeringen ble tvunget til å ta imot 50 flyktninger fra Hellas i

- <https://www.flyktninghjelpen.no/nyhetcr/2021/mars/uttalelse-om-relokalisering-av-flyktninger-fra-hellas/>
- <https://asylumineurope.org/reports/country/greece/asylum-procedure/general/short-overview-asylum-procedure/>
- <https://asylumineurope.org/reports/country/greece/asylum-procedure/general/short-overview-asylum-procedure/>

2020, har det først nå i 2021 ankommet 35 flyktninger til Norge. Dette er et altfor lavt bidrag sett opp mot den humanitære katastrofen som utspiller seg på de greske øyene. Tyskland har for eksempel per 31. mars 2021 tatt imot 211 enslige mindreårige asylsøkere, 1 028 asylsøkere (familier) og 1 423 personer med innvilget flyktningstatus (familier) fra Hellas.¹

Også i Bosnia-Hercegovina er situasjonen for flyktningene prekær. EU, Europarådets menneskerettighetskommisær, Leger uten grenser og andre organisasjoner har lenge kritisert bosniske myndigheter for hvordan flyktningene behandles. Den sterkt kritiserte Lipa-leiren, som brant ned 23. desember 2020, hadde verken elektrisitet eller rent drikkevann. Hjelpebehovet er stort. Tall fra UNHCR viser at det siden juni 2020 har kommet 10 824 asylsøkere, flyktninger og migranter til landet.² EU³ melder om sprengt kapasitet i de leirene som eksisterer, og at mange, også barn som flykter alene, og familier må bo i forlatte bygninger og telt og står uten mat, vann, akseptable sanitærforhold og varme.

Det er rekordmange mennesker på flukt i verden, men få asylsøkere som kommer til Norge. Det er nærområdene som tar imot flest flyktninger og har den største belastningen. Det er helt nødvendig at land i nærområdene, slik som Tyrkia, Libanon, Jordan og Uganda, gis støtte og avlastning ved at det tas ut flere kvoteflyktninger. Norge har som medlem av FNs sikkerhetsråd et særlig ansvar for å følge FNs anmodninger om mottak av antall flyktninger.

1. <https://greece.iom.int/sites/greece/files/210331.pdf>
2. <https://www.unhcr.org/605c465310.pdf>
3. https://ec.europa.eu/echo/where/europe/bosnia-and-herzegovina_en

Tall fra UDI viser at Norge mottok totalt 1 386 søknader om asyl i 2020.⁴ De tre første månedene i 2021 har Norge mottatt til sammen 186 søknader.⁵ I tillegg kom 1 527 kvoteflyktninger til Norge i 2020. Med så lave ankomster til Norge, et stort ønske om å hjelpe fra flere kommuner, god kapasitet og kompetanse ligger alt til rette for at Norge bør kunne bidra til å avlaste overbelastede land og ta imot flere flyktninger fra både Hellas og Bosnia-Hercegovina.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen avlaste Hellas og starte arbeidet med å hente ytterligere 750 flyktninger fra de greske øyene for relokalisering i Norge.
2. Stortinget ber regjeringen i samarbeid med UNHCR og greske myndigheter velge ut barnefamilier, sårbare enslige og andre som har størst behov for relokalisering.
3. Stortinget ber regjeringen forsterke bistanden til Bosnia og tilby UNHCR i samarbeid med bosniske myndigheter relokalisering av særlig sårbare flyktninger til Norge for behandling av asylsøknaden her.

4. <https://www.udi.na/statistikk-og-analyse/statistikk/asylsoknader-etter-statsborgerskap-og-maned-2020/>
5. <https://www.udi.na/statistikk-og-analyse/statistikk/asylsoknader-etter-statsborgerskap-og-maned-2021/>

8. april 2021

Karin Andersen

Lars Haltbrekken

Audun Lysbakken

Freddy André Øvstegård

Mona Fagerås

Arne Nævra